

HINDAMISSTANDARD

Tekstiilkäsitööline, tase 5

Sisukord:

1. Üldinfo
2. Hindamine (meetodid ja kriteeriumid)
3. Kutseeksami kodukord (hindamise korraldus)
4. Juhised hindajale

Üldinfo

- 1.1. Hindamisstandardi alusel hinnatakse kutseõppeasutuse tekstiilkäsitöö eriala lõpetajate ja töömaailma tekstiilkäsitööliste kutseoskuste vastavust Tekstiilkäsitööline, tase 5 kutsestandardis¹ kehtestatud nõuetele.
- 1.2. Taotleja kompetentsust hindab kutsekomisjoni poolt moodustatud tööandjate, spetsialistide ja koolitajate esindajatest koosnev kolmeliikmeline hindamiskomisjon.
- 1.3. Hindamine viiakse läbi õppeasutuses, töömaailma eksam kutsekomisjoni poolt selleks määratud kohas.

2. Hindamine

Kutseõppeasutuse lõpetamisel toimuv hindamine viiakse läbi kahes etapis:

1) Hindamise esimene etapp viiakse läbi kutseõppeasutuses õppekava täitmise jooksul moodulite kokkuvõtva hindamisena, seda teostavad kutseõpetajad. Esimeses etapis hinnatakse tehnikate valdamist, teoreetilisi teadmisi ning kompetentse 1. Tööprotsessi korraldamine ja 3. Nõustamine ja juhendamine.

Esimese hindamisetapi positiivne tulemus on eelduseks teise hindamisetappi pääsemiseks.

Kutsekomisjonile esitatakse kooli poolt kinnituskiri taotlejate esimeses etapis saadud positiivsete hindamistulemuste kohta.

2) Hindamise teises etapis hinnatakse tehnikate valdamist (esitletavate esemete põhjal) ja kompetentsi 2. Käsitööalane ettevõtetus. Hindamiskomisjon võib anda ülesande demonstreerida või kirjeldada töövõtteid. Hindamine viiakse läbi kutseõppeasutuses. Hindamist teostab vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon, milles on esindatud töömaailma (tööandjate, töövõtjate) ja kutseõppeasutuste esindajad.

Töömaailma taotlejale etapiviisilist hindamist ei toimu. Tõendada tuleb kõik kutse saamiseks vajalikud kompetentsid. Hindamiskomisjon võib anda ülesande demonstreerida või kirjeldada töövõtteid. Kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel võidakse rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

2.1 Meetodid

- 1) Esitlusmapp ja/või koolilõpetaja puhul ka õpimapp, kui õppeaine mahu raames ei ole teostatud tervikesemeid (koolilõpetaja esitab eksamil, töömaailma taotlejad koos muude dokumentidega);
- 2) valmiseseme esitlus, vajadusel töövõtete demonstratsioon;
- 3) vestlus;
- 4) toote või teenuse loo kirjalik ülevaade ja selle esitlus (idee, teostus, müük).

1 <http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/>

Esitlusmapp sisaldab:

- üldvaate- ja detailifotosid vähemalt kolmest tehnoloogiliselt erinevast enda valmistatud esemest
- võimalusel fotosid tööprotsessidest;
- töövisandeid, materjalinäidiseid, tööproove, tehnoloogia lühikirjeldusi jms.

Esitlusmapi vormistamisnõuded:

- mapp vormistatakse paber kandjal või digitaalselt;
- mapi kujundus ja formaat taotleja vabal valikul;
- loogilise ülesehitusega (tegevuste järjekord: kavand, tööproov, ülevaatefoto);
- visuaalselt tervikliku ja esteetilise kujundusega (taustade ja fotomaterjali, jooniste ning tekstide omavaheline kooskõla);
- esitletavate tööde juhendajate nimed on lisatud vastavate esemete juurde, juhendamata töödel juures märge „iseseisev töö”.

Õpimapp sisaldab:

- tööproove, mille arv sõltub tõendatava kompetentsi mahust ja sisust;
- võimalusel fotosid tööprotsessidest;
- materjalinäidiseid, tehnoloogia lühikirjeldusi jms.

Õpimapi vormistamisnõuded:

- mapp vormistatakse paber kandjal;
- mapi kujundus ja formaat õppija vabal valikul;
- loogilise ülesehitusega (tegevuste järjekord: tööjoonis ja/või tehnoloogiline kirjeldus, tööproov, vajadusel materjalinäidised);
- visuaalselt tervikliku ja esteetilise kujundusega;
- esitletavate tööde juhendajate nimed on lisatud vastavate esemete juurde, juhendamata töödel juures märge „iseseisev töö”.

Toote või teenuse kirjalik lugu ja selle esitlus:

Taotleja esitab toote või teenuse kirjaliku loo (idee, teostus, turundus) hindamiskomisjonile digitaalselt tutvumiseks vähemalt 10 kalendripäeva enne kutseeksami toimumist. Eksamil esitab taotleja toote loo lühidalt, tuues esile olulised etapid (idee, teostus, turundamine) ning kasutades sealjuures esitlusprogramme.

Valmiseseme esitlus, vajadusel töövõtete demonstratsioon:

Taotleja esitleb koos toote looga (idee, teostus, turundus) vähemalt ühe tekstiileseme või esemete sarja või tekstiilkäsitöö tootel põhineva teenuse arenduse. Ese(med) eksponeeritakse viisil, mis annab parima ülevaate selle (nende) kasutamisest: rõivaese pannakse mannekeenile või modellile selga ja laudlina lauale, kardin riputatakse, vaip laotatakse laiali jne. Hindamiskomisjon võib paluda taotlejal demonstreerida mõnda töövõtet.

Vestlus:

Taotleja annab ülevaate sooritatud praktilisest tööst, sh oma teadmistest ja arusaamadest ning vastab küsimustele esemete valmistusprotsessi, mapi ja käsitöömeistri kutse-eetika kohta. Hindamiskomisjon võib paluda taotlejal kirjeldada mõnda töövõtet või põhjendada töövahendite ja materjali valikut.

Kutseeksamil hinnatakse järgmisi kompetentse:

Tööprotsessi korraldamine (koolilõpetaja puhul on koos tehnikatega eelnevalt hinnatud)

Käsitööalane ettevõtlus

Nõustamine ja juhendamine

Tekstiilkäsitöoline, tase 5 kutset läbiv kompetents

Spetsialiseerumisega seotud kompetentsid:

Kangakudumine

Masinkudumine

Silmuskudumine

Heegeldamine

Tikkimine

Masintikkimine

Pitsitehnikates esemete valmistamine

Rahvarõivaste valmistamine

Materjalide värvimine ja trükkimine

Viltimine

2.2. Hindamiskriteeriumid

Kohustuslikud kompetentsid:	Tõendatakse kõik kohustuslikud kompetentsid	
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
1. <u>Tööprotsessi korraldamine:</u> (Hinnatakse koos vastava tehnikaga.)		
<p>1. kavandab eseme, arvestades kompositsiooni ja värvus-õpetuse põhimõtetega ning materjali eripära ja kasutatava tehnoloogiaga; koostab mõõtkavas tööjoonise; loeb etteantud kavandeid ja tööjooniseid;</p> <p>2. valib vastavalt kavandile ja eseme otstarbele materjali ja tehnoloogia, teeb tööproovi; arvutab enda ja meeskonna tööks kuluva aja, arvestades eseme valmimise tähtaega;</p> <p>3. arvestab vastavalt kavandile, tööproovile ja eseme otstarbele materjali koguse, varub materjalid; valmistab ette (vt lisa 1) tööks vajaliku koguse materjali vastavalt juhendile ja kasutatavale tehnikale, arvestades valmiva eseme otstarvet ning omadusi;</p> <p>4. hindab töövahendite sobivust ja kvaliteeti, arvestades nende kasutamise eesmärki; komplekteerib kavandatud eseme valmistamiseks töövahendid vastavalt kasutatavale tehnikale;</p> <p>5. loob ergonomiliselt sobiva ja ohutu töökeskkonna vastavalt nõuetele;</p> <p>6. dokumenteerib tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks ja kogemuse talletamiseks;</p> <p>7. kombineerib erinevaid tehnikaid vastavalt kavandile; vajadusel kaasab teiste tekstiilkäsitöö tehnikate spetsialiste;</p> <p>8. viimistleb eseme, arvestades eseme valmistamisel kasutatud tehnikat, materjali eripära ja eseme otstarvet;</p> <p>9. tunneb ära eseme valmistamisel tekkinud vead ja nende põhjused, kõrvaldab need; analüüsib tööprotsessis tekkinud probleeme, ennetab neid;</p> <p>10. loeb ja kasutab tekstiilkäsitöö tehnikate tingmärke ja skeeme; täiendab, suurendab, kohandab muustriskeeme.</p>	<p>Kavandab eseme, teeb nii enda kui ka etteantud kavandist lähtuvalt tööjoonised ning tööplaani, täiendab, suurendab, kohandab muustriskeeme.</p> <p>Valib ja valmistab ette materjalid (kutsestandardi lisa 1) ning komplekteerib tarvikud. Seab valmis sobiva töökoha arvestades ergonoomika ja ohutu töökeskkonna nõuetega.</p> <p>Valmistab eseme kombineerides tehnikaid vastavalt kavandile ja tööjoonisele, valib töövõtted vastavalt eseme materjalile, valmistamistehnoloogiale ja kasutusotstarbele. Kõrvaldab tekkinud vead ning viimistleb eseme, valides võtted vastavalt eseme materjalile ja valmistamistehnoloogiale.</p> <p>Dokumenteerib kogu tööprotsessi ja viib analüüsijärgselt sisse parandused ja täiendused.</p> <p>Esitletavat tööd vastavad töövisanditele ja tehnilistele kirjeldustele.</p>	<p>Mapp, vestlus, valmisesemete esitlus, vajadusel töövõtete demonstratsioon</p> <p>Hinnatakse koos vastava tehnikaga.</p>

2. Käsitööalane ettevõtlus		
<p>1. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab ettevõtte tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtte juhtimise põhitõdedest; planeerib oma töö; teeb koostööd erinevate partneritega, sh võrgustikega, jälgides tegutsemise tõhusust; hoiab end kursis majanduses toimuvate muutustega ja konkurentide tegevusega, rakendades loovalt tekkinud võimalusi;</p> <p>2. annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi kaastöötajatele või koostöö-partneritele ja praktikantidele; organiseerib ja kontrollib juhendatavate tööd, annab juhendatavatele konstruktiivset tagasisidet, probleemide ilmnemisel pakub välja lahendusi;</p> <p>3. turuseisust lähtuvalt leiab oma tootele ja/või teenusele sobiva sihtgrupi; kujundab sihtgrupist lähtudes toote ja/või teenuse, arvestades vajadust ja nõudlust uute toodete järele;</p> <p>4. leiab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi, lähtudes sihtgrupist, logistikast, tasuvusest ja tootmisbaasist; kujundab toote ja/või teenuse hinna; korraldab toote pakendamise, vajadusel koostab kasutus- ja hooldusjuhendi; analüüsib klientide tagasisidet eesmärgiga hinnata tooteuuduse või uue toote arendamise vajadusi;</p> <p>5. organiseerib oma toodete ja/või teenuste esitluse ning müügi, arvestades nõudlust, võimalusi, tasuvust jm; kasutab sidusvaldkondade ja rahvusvahelise koostöö võimalusi müügi edendamisel.</p>	<p>Kirjeldab oma tootele ja/või teenusele sobiva sihtgrupi leidmist. Positsioneerib end turul. Kirjeldab toote ja/või teenuse ideed ja visandit (kujundamist), kuidas on sihtgrupiga arvestatud. Kirjeldab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi leidmist. Esitab oma toote ja/või teenuse hinnapakumise. Analüüsib oma toote/teenuse hinna konkurentsivõimet.</p> <p>Esitab vajadusel oma toote pakendamise näite: pakendis on arvestatud eseme esteetilisust, ohutust ja muid turustamisele kaasaaitavaid tegureid. Esitab oma toote hooldusjuhendi, vajadusel kasutusjuhendi.</p> <p>Toob näited oma toote ja/või teenuse müügi-kanalitest, reklaamivõimalustest ja koostööpartneritest. Pakub välja oma toote või teenuse müügiks sobiva ettevõtlusvormi, põhjendab valikut. Annab arusaadavaid juhiseid alltöövõtjatele, koostööpartneritele ja kollektiivi liikmetele.</p>	<p>Kirjalik ülevaade toote või teenuse loost, selle esitlus, vestlus</p>
3. Nõustamine ja juhendamine		
<p>1. nõustab tellijat ja koostööpartnerit sobiva materjali, tehnoloogia ja kompositsiooni valimisel oma pädevuse piires;</p> <p>2. jälgib juhendatava tööd ning vajadusel selgitab ja korrigeerib töövõtteid, demonstreerides ja lastes juhendataval tegevust korrata kuni korrektse tulemuse saavutamiseni; annab juhendatavale tagasisidet töösoorituste ning töö edenemise kohta;</p> <p>3. koostab lihtsamaid õppematerjale ja tööjuhiseid.</p>	<p>Lähtuvalt tellija soovist või kavandist annab nõu või aitab leida töö teostamiseks sobiva lahenduse. Koostab tööülesannete sooritamiseks töötajatele lihtsamaid õppematerjale ja skeeme. Jälgib juhendatava töötaja tegevust ja vajadusel suunab, korrigeerib ja õpetab ning annab tagasisidet. Koostatud õppematerjali näide esitatakse mapis.</p> <p>Rahvarõivameister esitab tööjuhendi ühe eseme valmistamiseks toote loos.</p>	<p>Mapp, vestlus</p>
Spetsialiseerumisega seotud kompetentsid:		
<u>Tõendatakse üks spetsialiseerumine</u>		
4. Kangakudumine:		
<p>1. rakendab kangasteljed vastavalt telje tüübile ja rakenduskeemile;</p> <p>2. koob erinevatest materjalidest liht- ja liitsidustes ning tuletatud sidustega kangaid vastavalt kavandile ja rakenduskeemile, kasutades täiendavaid abivahendeid;</p>	<p>Kohandab ja loob uusi rakenduskeeme. Rakendab vastavalt skeemile kangad telgedele, teeb erinevatest materjalidest tööproovid (kutsestandardi lisa 1) ja koob esitluseks toote või teenusena ühe kanga või eseme kasutades vähemalt ühte täiendavat</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, õpimapp, töövõtete</p>

<p>3. koob telgedel kootavaid etnograafilisi võid vastavalt rakendusskeemile, kasutades täiendavaid abivahendeid;</p> <p>4. teeb kindlaks kanga materjali, siduse ja kasutusala; tuletab rakendusskeemi; pakub kasutusosalast lähtuvalt sobiva kanga materjali ja siduse; tuletab kanga näidise rakendusskeeme, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi rakendusskeeme.</p>	<p>abivahendit.</p> <p>Koob lõimeripsilise villase vöö ja teiste etnograafiliste vööde tööproovid (kokku vähemalt 3).</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles rakendusskeemi.</p>	<p>demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>5. <u>Masinkudumine</u></p>		
<p>1. valmistab kudumismasina ette põhi- ja abiplaadiga ning pitsikelguga kudumiseks; seadistab juhendi alusel kudumismasina vastavalt kootavale mustrile ja kasutatavale tehnoloogiale;</p> <p>2. koob kavandi järgi põhi- ja abiplaadiga ning pitsikelku kasutades keerulise lõikega silmkoelisi esemeid; jälgib koepinna tiheduse ühtlust ja detailide lõikele vastavust, kasutab kahanda.ü-mise ja kasvatamise võtteid; koob kahe plaadiga vikkeldesid ning kombineerib koepindu;</p> <p>3. ühendab masinal kootud detaile käsitsi või masinal;</p> <p>4. teeb kindlaks kudumil kasutatud tehnoloogilised võtted ja lahendused; pakub soovitud tulemuse saavutamiseks sobivaid tehnoloogilisi võtteid ja lahendusi, koostab skeemi.</p>	<p>Koostab mustriskeemi.</p> <p>Valmistab kudumismasina ette põhi- ja abiplaadiga ning pitsikelguga kudumiseks. Koob tööproovid, kombineerides erinevaid töövõtteid (kutsestandardi lisa 1) ning valmistab vabalt valitud tehnikas ühe lõikejärgselt ja ühe ringselt kootud eseme, ühendab detailid sobival viisil.</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles mustriskeemi.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>6. Silmuskudumine</p>		
<p>1. koob esemeid vastavalt juhendile ja skeemile; määrab eseme silmuste arvu, arvestades koe venivust ja materjali omadusi; reguleerib sobiva lõnga, töövahendite ja -võtete koe tihedust;</p> <p>2. ühendab kootud detailid sobivate töövõtete ja -võtete koe tihedust;</p> <p>3. teeb kindlaks kootud eseme valmistamise viisi, materjali ja kasutusala; pakub kasutusosalast lähtuvalt sobiva kudumistehnika ja materjali; tuletab kootud eseme näidise tööjoonise või -skeemi, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi tööskeeme.</p>	<p>Kohandab ja loob uusi tööskeeme.</p> <p>Koob tööproovid, kasutades erinevaid loomisvõtteid ja tehnikaid ning esemetena paari sokke, paari kindaid, ühe mütsi ja esitluseks vabal valikul ühe lõikejärgse rõivaeseme (kutsestandardi lisa 1).</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles mustriskeemi.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>7. Heegeldamine</p>		
<p>1. heegeldab esemeid vastavalt juhendile ja skeemile; määrab eseme silmuste arvu, arvestades heegelpinna venivust ja materjali omadusi; reguleerib sobiva materjali, töövahendite ja -võtete heegelpinna tihedust;</p> <p>2. ühendab heegeldatud detailid sobivate töövõtete ja -võtete koe tihedust;</p> <p>3. teeb kindlaks heegeldatud eseme valmistamise viisi, materjali ja kasutusala; pakub kasutusosalast lähtuvalt sobiva heegeltehnika ja materjali; tuletab heegeldatud eseme näidise tööjoonise või -skeemi, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi tööskeeme.</p>	<p>Kohandab ja loob uusi tööskeeme.</p> <p>Heegeldab tööproovid, kasutades erinevaid tehnikaid.</p> <p>Heegeldab vabal valikul ühe motiividest ning ühe lõikejärgse eseme ja äärestab ühe eseme pitsiga või kombineerib nimetatud tehnikaid ühel esemel, kaunistab ühe eseme etnograafilise pitsiga (kutsestandardi lisa 1).</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnikas toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles mustriskeemi</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>8. Tikkimine</p>		

<p>1. tikib esemeid vastavalt juhendile ja skeemile; reguleerib sobiva materjali, töövahendite ja -võtetega tikandi suurust;</p> <p>2. ühendab tikitud detailid sobivate töövõtetega;</p> <p>3. tunneb ära tikandi ja tikkimisel kasutatud materjalid; tuletab tööjoonise vastavalt originaalesemele; kohandab joonist vastavalt eesmärgile ja materjalile.</p>	<p>Tuletab esemelt ja kohandab tööjooniseid. Tikib tööproovid, kombineerides erinevaid pisteid ja tikandeid (kutsestandardi lisa 1). Valmistab kolm erinevat tikitud eset vabalt valitud tehnikates. Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja. Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad.</p>	<p>Eseme esitus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>9. <u>Masintikkimine</u></p>		
<p>1. seadistab mitmeniidilise tikkimismasina; valib sobiva tugikanga, raami ja programmi, arvestades tikitava eseme materjali, suuruse ja funktsiooniga;</p> <p>2. kasutab valmisfaile, korrigeerib neid vastavalt masina võimalustele arvestades valmiva eseme otstarvet ning omadusi; Kujundab nii kavandi järgi kui iseseisvalt lihtsamaid tikandeid enamlevinud programmides, loob uusi tikkimisfaile;</p> <p>3. tikib valmisfaile kasutades tikkimisseadmega varustatud universaalõmblusmasinaga; kasutab spetsiaalseid tikkimisniite, tugikangaid ja abivahendeid, arvestades nende omavahelise sobivusega; arvestab tikitava ornamendi suuruse ja asukohaga esemel; tikib raamist suuremaid tikandeid;</p> <p>4. kinnitab aplikaatsiooni kangale sobiva tehnikaga, arvestades materjalide omadusi ja eseme kasutuseesmärgi.</p>	<p>Seadistab vastavalt juhendile mitmeniidilise tikkimismasina ja valib sobiva tugikanga, raami ja programmi. Kasutab ja korrigeerib valmisfaile. Kujundab tikandeid enamlevinud programmides, loob uusi faile. Tikib tööproovid ja ühe aplikaatsiooni esemele kinnitamiseks; kasutab selleks valmis programme ja enda loodud tikandi faile ning vajadusel korrigeerib neid (kutsestandardi lisa 1). Kavandab ja valmistab eseme(d), kasutades ristpistetikandit, enda loodud tikandi faile ja teksti kujundamist. Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja.</p>	<p>Eseme esitus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>10. Pitsitehnikates esemete valmistamine</p>		
<p>1. valmistab erinevatest materjalidest pitsitehnikates esemeid vastavalt joonisele või tööskeemile, kasutades töövahendeid vastavalt pitsi liigile;</p> <p>2. ühendab pitsid sobivate töövõtete eseme külge;</p> <p>3. teeb kindlaks pitsi valmistamise tehnika, materjali ja kasutusala; pakub kasutusala lähtuvalt sobiva pitsi tüübi ja materjali; tuletab pitsi näidistest tööjoonise või -skeemi, kohandab neid vastavalt eesmärgile ja loob uusi tööskeeme.</p>	<p>Tuletab, kohandab ja loob tööskeeme. Valmistab tööproovid, kasutades erinevaid pitsitehnikaid. Valmistab vabalt valitud pitsitehnikas ühe lõikejärgse eseme ja äärestab ühe eseme pitsiga või kombineerib nimetatud tehnikaid ühel esemel, kaunistab ühe eseme etnograafilise pitsiga (kutsestandardi lisa 1). Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnikas toote või tootesarja. Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad ning märgib üles mustriskeemi.</p>	<p>Eseme esitus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>11. Rahvarõivaste valmistamine</p>		
<p>1. komplekteerib muuseumi- ning kirjandusallikate põhjal kihelkonna tasandil rahvarõiva põhikomplekti, arvestades geograafilist, ajalulist ja sotsiaalset eripära; dokumenteerib esemete päritolu ja tehnilised näitajad;</p> <p>2. valib rahvarõiva osade lõiked ja tööjuhised vastavalt eesmärgile, kasutab neid või kohandab vastavalt vajadusele, säilitades originaaliläheduse ja pidades silmas tervikut;</p>	<p>Komplekteerib naise rahvarõivad ühe kihelkonna piires. Põhjendab esemete valikut. Kirjeldab lõikeid, tehnikaid ja kasutatavaid materjale. Otsustab oma oskustest tulenevalt, millised esemed valmistab ise, valib meistrid, kellelt tellib ülejäänud esemed, põhjendab oma otsuseid ja valikuid.</p>	<p>Kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, vestlus</p>

<p>3. valib rahvarõiva valmistamiseks sobivad originaalilähedased materjalid või valmistab need ise; sobitab vastavaid materjale, arvestades nende omavahelist sobivust ja originaalilähedust;</p> <p>4. teeb kindlaks rahvarõivaeseme valmistamise tehnikad ja materjalid; tuletab eseme põhjal tööjoonise või -skeemi;</p> <p>5. valmistab põhikomplekti kuuluvad rahvarõivaesemed ja tekstiilist aksessuaarid (peakatte, vöö ja paelad, koti), kasutades käsitöötehnikaid ja materjale vastavalt eesmärgile;</p> <p>6. paneb kokku rahvarõivakomplekti; vajadusel tellib osad komplekti kuuluvad esemed vastavate oskustega käsitööliselt.</p>	<p>Valib lõiked ja juhised, tuletab, kohandab ja loob tööskeeme ja -jooniseid. Valmistab tööproovid või esemed, kasutades erinevaid tehnikaid (kutsestandardi lisa 1)</p> <p>Valmistab esitluseks vähemalt viis rahvarõivaeset, mis ei pea kuuluma ühte komplekti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pott- või kabimüts - kurrutatud tanu mudel, kaunistused ja tikandid tööproovidena - kampsun (originaalilähedasest materjalist) - särk, (erinevad kaunistusviisid ja tikandid tööproovidena) - lihtne linane või sitsist või villane põll, (erinevad kaunistused ja tikandid tööproovidena) - seelik (originaalilähedasest materjalist), kangad ja kaunistusviisid tööproovidena - kirivöö, teised vööliigid ja paelad tööproovidena - kindad või sukad, tehnoloogilised võtted ja -tehnikad tööproovidena (Lisa 1). 	<p>Eseme esitlus, esitlusmapp, õpimapp,</p> <p>Eseme esitlus, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>12. Materjalide värvimine, trükkimine ja maalimine</p>		
<p>1. värvib materjale sünteetiliste ja looduslike värvidega, kasutades erinevaid värvimise tehnikaid; kasutab sobivaid kinnitus- ja peitsaineid;</p> <p>2. kujundab materjale trükitehnikates, arvestades materjali ja tehnika eripära, kasutusotstarvet ning omavahelist sobivust;</p> <p>3. analüüsib värvitud/trükitud materjale ning tuvastab kasutatud ained ja tehnikad; saavutab originaalesemetele sarnase tulemuse, arvestades värvide muutumise tegureid; vajadusel teeb katseid.</p>	<p>Värvib, trükib ja maalib tööproovid, kombineerides võimalusel erinevaid tehnikaid (kutsestandardi lisa 1) ning valmistab vabalt valitud tehnikates trükitud, maalitud ja värvitud esemeid, kombineerib tehnikaid samal esemel, saavutades esteetilise tulemuse.</p> <p>Tuvastab esemelt värvimiseks/trükkimiseks kasutatud ained ja tehnikad.</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnika(te)s toote või tootesarja</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>
<p>6. Viltimine</p>		
<p>1. valmistab kavandi järgi nii käsitsi kui ka masinaid kasutades kuivviltimistehnikas esemeid, arvestades materjali eripära; kombineerib erinevaid kuiv- ja märgviltimistehnikaid;</p> <p>2. valmistab kavandi järgi nii käsitsi kui ka masinaid kasutades märgviltimistehnikas tasapindseid ja ruumilisi esemeid, arvestades materjali eripära; kasutab sobivaid abi-vahendeid; kombineerib erinevaid kiudusid ja kangaid ning kuiv- ja märgviltimistehnikaid; kasutab kohaseid viimistlusvõtteid ja -vahendeid;</p> <p>3. määratleb kombineeritud tehnikates vilditud esemete valmistamisel kasutatud tehnikaid, materjale ja kiudusid.</p>	<p>Valmistab vastavalt juhendile ette viltimiseadmed. Vildib tööproovid, kasutades ja kombineerides erinevaid materjale ja tehnikaid (kutsestandardi lisa 1) ning valmistab vabalt valitud tehnikates tasapindseid ja ruumilisi esemeid.</p> <p>Valmistab esitluseks vabalt valitud tehnikas toote või tootesarja.</p> <p>Tunneb ära esitatud näidistel kasutatud materjalid ja tehnikad.</p>	<p>Eseme esitlus, vestlus, kirjalik ülevaade toote/teenuse loost, esitlusmapp, õpimapp, töövõtete demonstratsioon või kirjeldamine.</p>

Kutset läbivad kompetentsid (hinnatakse integreeritult kõigi teiste kompetentside hindamise käigus):

<p>1. arvestab oma töös kultuurilise, ajaloolise ja paikkondliku kontekstiga;</p> <p>2. analüüsib oma ja teiste tööd ning tulemusi, teeb vajadusel teeb ümberkorraldusi töö-protsessis; juhendab kolleege oma töö analüüsimisel, annab nõu parendustegevusteks;</p> <p>3. hoiab end kursis erialase terminoloogiaga, kasutab seda korrektselt;</p> <p>4. kasutab tekstilmaterjale, arvestades tehnikat, materjali(de) omadusi ning eseme otstarvet;</p> <p>5. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis erialaste arengutega; jagab ja vahetab erialast informatsiooni;</p> <p>6. järgib oma tegevuses käsitöölise eetika-nõudeid (vt kutse-standardi lisa 2 Käsitöölise kutse-eetika); järgib oma tööga seotud õigusakte, sh autoriõiguse seadust;</p> <p>7. loob head suhted kolleegide ja klientidega; valib sobiva suhtlemisviisi; reageerib ootamatutele olukordadele adekvaatselt, lahendab probleeme;</p> <p>8. planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt; jälgib tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist;</p> <p>9. hoiab töö ja eraelu tasakaalus ning hoolitseb oma tervise ja töövõimekuse hoidmise eest;</p> <p>10. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas; teeb koostööd;</p> <p>11. kasutab oma töös korrektset eesti keelt nii kõnes kui kirjas; kasutab vähemalt ühte võõrkeelt enesetäiendamise eesmärgil;</p> <p>12. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades, Sisuloome ja Turvalisus (vt lisa 3 Digioskused) ning sobivaid erialaseid programme.</p>	<p>Säilitab ja arendab oma kutseoskusi, hoiab end kursis tehnoloogiliste muudatustega. Sõltuvalt spetsialiseerumisest arvestab oma töös kultuurilise, ajaloolise ja paikkondliku kontekstiga</p> <p>Järgib oma tegevuses käsitöölise eetikanõudeid ja seadusandlust.</p> <p>Arvestab töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse ja kultuuripärandi hoidmise reegleid.</p> <p>Kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli, järgib koostööreegleid. Suudab eriolukorras kiiresti orienteeruda, on võimeline lahendama probleeme.</p> <p>Planeerib oma aega otstarbekalt, kasutab selleks kaasaegseid digilahendusi</p> <p>Annab arusaadavalt edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi.</p>	<p>Hinnatakse integreeritult.</p>
---	--	-----------------------------------

3. Hindamise korraldus

3.1 Mapiga hinnatakse taotleja tekstiilkäsitöö oskuseid, tehnikate valdamist käsitööesemete valmistamisel.

3.2 Toote või teenuse loo kirjaliku ülevaate abil hinnatakse taotleja kirjalikku väljendusoskust, oma töö dokumenteerimise oskust, majandusalaseid teadmisi.

3.3 Toote loo ning endavalmistatud eseme(te) esitlusel hinnatakse taotleja tekstiilkäsitöö oskuseid, tehnikate valdamist esemete valmistamisel ning oma toodete turundamise oskust.

3.4 Vestlusel hinnatakse: erialase sõnavara kasutamist, väljendusoskust, analüüsioskust, eriala tundmist.

3.5 Hindamise protseduurinõuded:

- 1) hindamisele lubatud taotleja esitab eksamile tulles kehtiva isikut tõendava dokumendi (pass, juhiluba või ID kaart). (Koolilõpetajalt ei nõuta.)
- 2) hindamise keeleks on üldjuhul eesti keel.
- 3) enne eksamit lepatakse taotlejate ja hindamiskomisjoni vahel kokku, kas eksam on kinnine või avalik. Kinnise eksami puhul võivadksamiruumides hindamise ajal viibida ainult vahetult hindamisega seotud isikud. Avalikku eksamit võivad jälgida kõik soovijad.
- 4) eksami ajal on taotlejal ruumis keelatud:
 - mobiiltelefonide kasutamine;
 - teisi taotlejaid või komisjoni liikmeid häiriv käitumine;
 - kõrvalise abi kasutamine.
- 5) taotleja võib korduseksami teha osade kaupa erinevatel aegadel. Eksami võib uuesti teha aasta jooksul, koolilõpetaja teeb korduseksami oma kooli juures.

4. Juhised hindajale

1. Enne hindamist tutvuge:
 - Tekstiilkäsitöö meister, tase 5 kutsestandardiga,
 - kompetentsuspõhise hindamise mõistete ja põhimõtete ja põhimõtete,
 - Käsitöö kutseala (välja arvatud juveelitoodete valmistaja) kutsete andmise korraga,
 - hindamise üldise informatsiooniga,
 - hindamiskriteeriumidega,
 - hindamismeetoditega,
 - hindamisülesannetega,
 - hindamise korraldusega,
 - hindamisel kasutatavate vormidega.

2. Hindamise ajal:
 - jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
 - hinnake iga taotlejat hindamiskriteeriumi järgi
 - täitke iga taotleja kohta personaalse hindamistabel
 - esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
 - vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

3. Hindamise järel:
 - vormistage hindamistulemused,
 - andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
 - edastage oma ettepanekud kutse andmise kohta koondprotokollina kutsekomisjonile.